

Kodeks Etyczny Pracowników Socjalnych

Kodeks Etyczny, jako zbiór wytycznych codziennego postępowania zawodowego ma służyć wszystkim tym, którzy zdecydowali się związać swą przyszłość z zawodem pracownika socjalnego.

Również społeczeństwo ma prawo wiedzieć, że zawód pracownika socjalnego dysponuje określonymi środkami zabezpieczającymi, gwarantującymi wykonywanie zawodu w sposób rzetelny, profesjonalny i odpowiedzialny.

Kodeks Etyczny to nie tylko zbiór nakazów i zakazów, których należy przestrzegać, wykonując zawód pracownika socjalnego, lecz jest również przekazaniem pewnych wartości, m.in. takich jak:

- działania na rzecz dobrobytu społecznego,
- poprawa warunków bytu osób, rodzin, grup,
- działania, zaangażowanie na rzecz sprawiedliwości społecznej.

Kodeks nawiązuje do idei pracy socjalnej - poszanowania godności człowieka i obrony tej godności, prawa człowieka do samostanowienia, dbałość o równość szans.

Kodeks zawiera pewne standardy zachowań etycznych, których pracownicy socjalni muszą przestrzegać, wykonując swój zawód. Standardy te odnoszą się do zawodu, relacji ze współpracownikami, klientami, pracodawcą i społeczeństwem.

Stanowi on podstawę do rozwiązywania sporów etycznych, gdy zachodzi wątpliwość, że postępowanie pracownika socjalnego nie spełnia warunków w nim zawartych lub z niego wynikających. Kodeks stara się objąć etyczną regulacją możliwie najistotniejsze sfery aktywności pracownika socjalnego.

Ustanawiając etyczne standardy wykonywania zawodu, należy mieć jednocześnie świadomość, iż treści zawarte w kodeksie nie są ostateczne i mogą ulegać zmianom w najbliższych latach, wraz z rozwojem zawodu i świadomości społecznej.

Dział I

Ogólna postawa i sposób postępowania pracownika socjalnego.

1. Pracownika socjalnego powinno cechować wysokie morale zawodowe i osobiste;
2. Obowiązkiem pracownika socjalnego jest posiadanie i doskonalenie kwalifikacji zawodowych;
3. Pracownik socjalny powinien wykorzystywać w swej pracy zawodowej wiedzę, umiejętności i wartości leżące u podstaw pracy socjalnej;
4. Pracownik socjalny zobowiązany jest kierować się w działalności zawodowej zasadą dobra klienta;
5. Pracownik socjalny zobowiązany jest przeciwstawiać się praktykom niehumanitarnym lub dyskryminującym osobę czy grupę osób;
6. Pracownik socjalny powinien ponosić ostateczną odpowiedzialność za jakość i zakres świadczeń, do których się zobowiązuje, które zleca lub wykonuje;
7. Pracownik socjalny nie może wykorzystywać kontaktów służbowych dla własnych korzyści;
8. Pracownik socjalny powinien przestrzegać zasady, że podstawowym jego obowiązkiem zawodowym jest pomoc w rozwiązywaniu trudności życiowych klienta.

Dział II

Odpowiedzialność etyczna pracownika socjalnego wobec klienta.

1. Pracownik socjalny zobowiązany jest do poszanowania godności klienta i jego prawa do samostanowienia;
2. Pracownik socjalny jest zobowiązany do równego traktowania klientów bez względu na wiek, płeć, stan cywilny, orientację seksualną, narodowość, wyznanie przekonania polityczne, stan zdrowia, rasę, kolor skóry oraz inne preferencje i cechy osobiste;
3. Pracownik socjalny powinien uznać zasadę spolegliwej opiekuńczości za podstawową regułę określającą kontakty z klientem;
4. Pracownik socjalny zobowiązany jest wykazać zaangażowanie na rzecz pomocy klientowi w rozwiązywaniu jego trudności życiowych oraz wykorzystać w tym celu swoją wiedzę, umiejętności zawodowe i kompetencje;

5. Pracownik socjalny powinien - stosownie do możliwości klienta - wzmacniać jego wysiłki na rzecz życiowego usamodzielnienia;
6. Pracownik socjalny zobowiązany jest do udzielenie klientowi pełnej informacji na temat dostępnych świadczeń;
7. Pracownik socjalny powinien udzielić klientowi precyzyjnej informacji na temat uprawnień do świadczeń i wynikających stąd zobowiązań.
8. Pracownik socjalny winien zasięgnąć konsultacji współpracowników i zwierzchników w przypadku, gdy leży to w żywotnym interesie klienta;
9. Pracownik socjalny za zgodą klienta ma prawo zaprzestać świadczenia pomocy, gdy wyczerpane zostały przewidziane prawem świadczenia lub gdy takie świadczenia nie są już potrzebne;
10. Pracownik socjalny ma prawo do zmiany formy udzielanej pomocy w przypadku stwierdzenia wykorzystania świadczeń niezgodnie z przeznaczeniem;
11. Pracownik socjalny zobowiązany jest do zachowania w tajemnicy informacji uzyskanych od klienta w toku czynności zawodowych;
12. Pracownik socjalny ma prawo bez zgody klienta przekazywać poufne informacje wyłącznie wówczas, gdy przemawiają za tym ważne względy zawodowe.

Dział III

Odpowiedzialność etyczna pracownika socjalnego wobec współpracowników.

1. W swych kontaktach ze współpracownikami pracownik socjalny powinien:
  - respektować wiedzę i doświadczenie;
  - przestrzegać zasady lojalności zawodowej;
  - w ocenach współpracowników kierować się obiektywizmem;
  - w przypadku współpracowników naruszających zasady niniejszego kodeksu zająć krytyczne stanowisko w odpowiednim miejscu i czasie;
2. Pracownik socjalny powinien współpracować z innymi pracownikami socjalnymi w celu wykonywania obowiązków zawodowych;
3. Pracownik socjalny winien rozstrzygać konflikty ze współpracownikami bez uszczerbku dla klienta.

Dział IV

Odpowiedzialność etyczna pracownika socjalnego wobec pracodawcy.

1. Pracownik socjalny powinien przestrzegać zobowiązań podjętych wobec instytucji zatrudniającej;
2. Pracownik socjalny powinien dążyć do usprawnienia funkcjonowania macierzystej instytucji i poprawy efektywności świadczeń;
3. Pracownik socjalny powinien w sposób racjonalny dysponować środkami finansowymi i rzeczowymi przeznaczonymi na świadczenia społeczne.

Dział V

Odpowiedzialność etyczna pracownika socjalnego wobec własnego zawodu.

1. Obowiązkiem pracownika socjalnego jest rzetelne wykonywanie zawodu oraz pogłębianie wiedzy zawodowej;
2. Obowiązkiem pracownika socjalnego jest dbałość o integralność zawodową i właściwą rangę zawodu

Dział VI

Odpowiedzialność etyczna pracownika socjalnego wobec społeczeństwa.

1. Pracownik socjalny zobowiązany jest działać na rzecz dobra ogólnego;
2. Pracownik socjalny zobowiązany jest zapewnić osobom uprawnionym dostęp do niezbędnych świadczeń i szans życiowych;
3. Pracownik socjalny powinien domagać się zmian w ustawodawstwie sprzyjających poprawie warunków życia społeczeństwa i propagować idee sprawiedliwości społecznej;
4. Pracownik socjalny powinien wspierać działania społeczności lokalnych na rzecz samopomocy społecznej oraz zachęcać do współdziałania w kształtowaniu instytucji społecznych i w tworzeniu polityki społecznej.